

LA SOCIETAT HUMANA

CAP. VIII de l'ACCIÓ HUMANA, de Ludwig von Mises.

Edició catalana de Columna, grup 62.

Presentació a càrrec de l'Eugènia España.

28.06.2011, 2/4 de nou

SUMARI EXHAUSTIU

Cap. VIII. La Societat humana

1. La cooperació humana.....	p.239
2. Una crítica de la concepció holista i metafísica de la Societat.....	p.232
a. Praexologia i liberalisme.....	p.243
b. Liberalisme i religió.....	p.246
3. La divisió del treball.....	p.249
4. La llei d'associació de Ricardo.....	p.251
a. Errors freqüents a la llei d'associació.....	p.253
5. Els efectes de la divisió del treball.....	p.258
6. L'individu en societat.....	p.259
a. La falla de la comunió mística.....	p.261
7. La Gran societat.....	p.265
8. El instint de destrucció i d'agressió.....	p.267
a. Interpretacions errònies freqüents de la ciència natural moderna, especialment el darwinisme.....	p.273
a.1. els homes no són iguals.....	p.273
a.2. les implicacions socials del darwinisme.....	p.275
a.3. la raó i el comportament racional considerats antinatural.....	p.276

NB: Totes les referències a les pàgines de l'Acció Humana són d'acord amb l'edició esmentada.

Gairebé tot són cites literals de l'Acció Humana.

Per completar l'anàlisi i la síntesi, s'ha anat comparant amb altres autors, com Hobbes, Kant, Santo Tomàs de Aquino, així com Aristòtil.

SINTÉSI I COMENTARI DEL CAP. VIII. LA SOCIETAT HUMANA

L'individu en societat: Antropologia

La condició natural del home és la misèria extrema i la inseguretat. p.260. (visió hobbesiana)

L'instint d'agressió i de destrucció:

S'ha afirmat que l'home és una bèstia predadora amb instints que l'impulsen a atacar, a matar i a destruir. p.267 Cf. Hobbes i Kant.

La civilització, amb la seva antinatural laxitud humanitària [...] p.267

COMPARACIÓ

E. Kant. Sección segunda, artículos definitivos de la paz perpetua entre los Estados.

La paz entre los hombres que viven juntos no es un estado de naturaleza ; el estado de naturaleza es más bien la guerra [...].

L'acció sempre és l'acció d'homes individuals (p.240)

La categoria de fi només té sentit quan es refereix a l'acció.

La societat com un fet donat i existent i imprescindible per l'home:

L'home neix com a individu en un entorn socialment organitzat. p.239.

L'individu viu i actua dins de la societat. L'home va aparèixer com a ésser social. (Aristotèlic)

L'home aïllat, asocial és una construcció fictícia. p.259 ≠ Jean-Jacques Rousseau

NB: la praxeologia parla dels individus en solitari, per millorar la seva comprensió dels problemes de cooperació social.

COMPARACIÓ:

Santo Tomás de Aquino, Comentario a la Ética de Aristóteles, Lib.I.

Sabido es que, como el hombre es naturalmente un animal social, necesita muchas cosas para su vida que él por sí solo no puede aparejarse.

És veritat [...] que deixat sol, mai no hauria vist el camí cap a la seva pròpia salvació. p.243

Un dels privilegis que ofereix la societat a l'individu és el de viure encara que es tingui una malaltia o discapacitat física. Els animals malalts estan condemnats. [...] aquests defectes no neguen a l'home l'oportunitat d'adaptar-se a la vida en societat. p.260

COMPARACIÓ:

Santo Tomás de Aquino, Comentario a la Ética de Aristóteles, Lib.I.

De lo que se sigue que el hombre naturalmente es parte de algún grupo por medio del cual se le provee la asistencia necesaria para vivir bien.

La nostre civilització és [...] el resultat dels esforços d'aquests homes imperfectes. p.261

Però la societat no és res més que la combinació dels esforços dels individus per assolir projectes cooperatius. (p.239) ≠ Aristòtil.

Els animals també s'uneixen per copular, però no han desenvolupat relacions socials. La vida familiar no és merament un producte de les relacions sexuals [...].

La família és el fruit del pensament i de la planificació. p.264.

Segons l'Antoni Fernández Teixidó, s'ha d'entendre que la família no és pas una institució natural, sinó un artifici. Que el que et fa lliure son els llaços cooperatius i no pas la família.

Ni l'amor, ni la caritat, ni cap altre sentiment de simpatia va impulsa l'home originàriament a adaptar-se a les exigències de la societat a respectar els drets i les llibertats dels altres individus. Ho va fer l'egoisme, *en el sentit ben entès*. p.265 ≠ Aristòtil.

Recomanació del Antoni F. Teixidó: llegir *la Virtud del egoismo*, d'Ayn Rand.

COMPARACIÓ:

Aristóteles, Política, Lib.III

[...] Si los hombres han formado una comunidad y se han reunido por las riquezas, participan de la ciudad en la misma medida en que participan de la riqueza. Pero no han formado una comunidad sólo para vivir sino para *vivir bien*. [...]

Es evidente pues, que la ciudad no es una comunidad de lugar para impedir injusticias recíprocas y con vistas al intercambio. Estas cosas, sin duda, se dan necesariamente si existe la ciudad; pero no porque se den todas ellas ya hay ciudad, sino que esta es una comunidad de casas y de familias para vivir bien, con el fin de una vida perfecta y autárquica. [...] Por esto surgieron en las ciudades los parentescos, las fraternías, los sacrificios públicos y las diversiones de la vida en común. Todo es obra de la amistad, pues la elección de la vida en común supone amistad. El fin de la ciudad es, pues, el vivir bien, y esas cosas son para ese fin. [...]

Mises té una visió més utilitarista: 1. Perquè ens necessitem → 2. Som socials.

Aristòtil: 1. Perquè som socials → 2. Ens necessitem.

Què és la societat ?	Què no és la societat ?
<ul style="list-style-type: none">- És acció concertada, cooperació (p.229)- La societat és un resultat de l'acció humana (p.232)- La societat no només és interacció. Hi ha interacció entre totes les parts de l'univers: entre el llop i el xai. p.267- La societat en canvi sempre implica l'acció cooperativa entre els homes per garantir que tots els participants puguin assolir els seus propis objectius. p.267	<ul style="list-style-type: none">- Contractualisme; sinó només la cooperació i col·laboració per assolir objectius concrets. ≠ Hobbes

COMPARACIÓ

Segundo artículo definitivo de la Paz perpetua. Kant

[...] pero la paz no puede asentarse y afirmarse como no sea mediante un pacto entre los pueblos.

Hobbes, Leviatán, Cap. XV

Por último, el acuerdo de esas criaturas es natural, y el de los hombres proviene sólo de pacto, lo cual implica artificio. En consecuencia, no debe asombrar que [...] deba existir algo capaz de hacer constante y duradero su acuerdo, y esto es un poder común que los mantenga en el temor y dirija sus naciones al beneficio común.

Causas de la cooperació social:

- a. La societat
- b. La civilització

Que van transformar l'home animal* en l'home humà.

*(un contresentit: un home no pot ser animal, encara que fou molt primitiu. Darwinisme)

1. Divisió del treball → més productiu > treball aïllat.
És un dels principis bàsics de l'esdevenir còsmic i del canvi evolutiu. p.243
2. La raó del Home és capaç de reconèixer aquesta veritat.

Sinó serien enemics mortals : antropologia de Hobbes.

CL: la civilització és el pacifisme.

COMPARACIÓ

E. Kant Segundo artículo definitivo de la Paz perpetua.

Para los Estados, en sus mutuas relaciones, no hay en razón, ninguna otra manera de salir de la situación anárquica, origen de continuas guerras, que sacrificar, como hacen los individuos, su salvaje libertad sin freno y reducir a públicas leyes coactivas, constituyendo así un Estado de naciones –*civitas gentium*- que, aumentando sin cesar, llegue por fin a contener en su seno todos los pueblos de la tierra.

Hobbes, Leviatán, Cap. XIII

El modo más razonable de protegerse contra esa desconfianza que los hombres se inspiran mutuamente es la previsión, esto es, controlar, ya sea por la fuerza, ya con estratagemas, a tantas personas como sea posible, hasta lograr que nadie tenga poder suficiente para poner en peligro el poder propio.

Conseqüències de la cooperació social:

Els beneficis derivats de la cooperació social i de la divisió del treball pacífiques son universal. p.243

Les doctrines no racionalistes, no utilitàries, no liberals han d'engendrar guerres [...] p.245

COMPARACIÓ:

E. Kant. Suplemento primero, de la garantía de la paz perpetua.

La garantía de paz perpetua la hallaos nada menos que en ese gran artista llamado Naturaleza. [...] A esta fuerza componedora la llamamos a veces "azar"; otras veces "providencia", si nos fijamos en la finalidad que ostenta en el curso del mundo, como profunda sabiduría de una causa suprema dirigida a realizar el fin último objetivo de la Humanidad, predeterminando la marcha del universo. No podemos ciertamente conocerla, en puridad [...]-

L'incentiu és el desig comú de tots de millorar les condicions de cadascú. p.244

La societat és el producte de l'acció humana, és a dir, del impuls humà d'eliminar el *malestar* en la mesura de que sigui possible. p.244

Les lleis i la legalitat, el codi moral i les institucions socials [...] tenen orígens humans i només es poden valorar segons la seva idoneïtat per promocionar el benestar humà. p.234

COMPARACIÓ:

Santo Tomás de Aquino, Comentario a la Ética de Aristóteles, Lib.I.

[...] De este modo el hombre es asistido por la sociedad política, de la que es parte no sólo con relación a lo corporal, [...], sino también en relación con las morales, [...].

Què és el Liberalisme?:

- és una doctrina política, p.243
- NO és una teoria,
- Sinó l'aplicació de les teories desenvolupades per la praxeologia i sobretot, per l'economia a problemes concrets de l'acció humana dins de la societat.
- NO NEUTRAL → VALORS + FINS ULTIMS perseguit per l'acció.

Praxeologia	Liberalisme
Els termes com felicitat i eliminació del benestar: formal. p.244 Però, les decisions finals son les del home que actua, no les dels teòrics. p.272	<ul style="list-style-type: none">- Preferències,- Tendències- No obligats. Pressupost: la majoria prefereix: <ul style="list-style-type: none">- La vida > la mort- L'abundància > pobresa- La salut > malaltia- Alimentació > gana

El liberalisme és materialista?

1. Els liberals no afirmen que els homes haurien d'esforçar-se a perseguir els objectius esmentats. Només afirmen que la immensa majoria prefereix una vida d'abundància i de bona salut a la misèria, gana i mort. p.244
2. Els liberals no menyspreen les aspiracions intel·lectuals i espirituals del Home. Tot el contrari. Ardor apassionat per la perfecció intel·lectual i moral, la saviesa i l'excel·lència estètica. p.245

El millor mitjà social per fer que l'home sigui més humà consisteix en alliberar-lo de la misèria. La saviesa, la ciència i les arts prosperen més en un món d'abundància que no pas en el si dels pobles necessitats. p.245

Conciliació entre religió i liberalisme

Als seus ulls, l'esplendor de Deu no es manifesta en una ingerència constant en els diferents assumptes de prínceps i polítics, sinó en fets de dotar les seves criatures de la raó i del impuls de perseguir la felicitat. p.244

Religió	La teocràcia
<p>Un error greu inferir que les ciències de l'acció humana i [...] el liberalisme sigui antiteistes i hostils a la religió. p.246</p> <p>En la mesura que no s'immiscien en afers socials, polítics i econòmics.</p> <p><u>Definició de Religió, del LvM: p.247</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Que el mon visible forma part d'un univers més espiritual del qual deriva el seu significat principal,- La unió o relació harmoniosa és el nostre objectiu veritable,- Oració o comunió interior amb el seu esperit é sin procés en que es realitzen les tasques fonamentals i en què l'enemic espiritual flueix cap endins i produeix efectes psicològics.- És un nou apassionament espiritual que s'afegeix a la vida,- Pren la forma d'un encantament líric- O bé una tendència cap a la seriositat i l'heroisme- Garantia de seguretat i de pau que- Porta a la prevalença de l'afecte i de l'amor	<p>Els liberals s'oposen radicalment a la teocràcia.</p> <p>No confondre la religió amb la teocràcia.</p> <p><u>Definició de teocràcia</u></p> <p>Sistema social que fa referència a una realitat sobrehumana per poder legitimar-se.</p> <p>Irracional.</p> <p>Inclou: el nazisme, comunisme, maoisme...</p> <p>En la nostre època, els partits teocràtics més poderosos són enemics dels cristianisme i de totes les religions que es remunten als monoteisme jueu. p.246</p> <p>Característiques:</p> <p>Afany d'organitzar els assumptes terrenals dels homes segons el contingut d'un complex d'idees la validesa de les quals no es pot demostrar a través de la raó. Només ells son els il·luminats, tots els altres són o bé cecs, o bé sords, o bé malvats.</p>

CL: la religió és una relació purament personal i individual (visió protestant) entre el home i una realitat divina sagrada, misteriosa, que inspira un temor reverencial. p.249.

En opinió liberal, l'objectiu de la llei moral és impulsar els individus a ajustar el seu comportament als requeriments de la vida en societat.[...] p.248

El liberalisme és racionalista. p.249

(Concepció personalista i individualista de la religió només aplicable al Protestantisme).